

به نام خدا

جلسه دوم درس کلیات حقوق شهروندی

۴- حقوق شهروندی: حقوق شهروندی را می توان مجموعه قواعد حاکم بر روابط اشخاص در جامعه شهری تعریف نمود. حقوق و تکالیف یک شهروند نسبت به جامعه ای است که در آن زندگی می کند؛ در واقع مجموعه قواعدی است که افراد به اعتبار موقعیت شهروندی خود دارا می شوند و بر موقعیت آن ها در جامعه حکومت می کند. به زبان ساده تر می توان گفت شهروند به دلیل عضویت در یک واحد سیاسی به نام دولت دارای حقوق و تکالیفی است که این حقوق و تکالیف را حقوق شهروندی می نامیم. شهروندی وابستگی شهروند به یک جامعه است و حقوق شهروندی؛ حقوق و تکالیف او نسبت به جامعه ای است که به آن تعلق دارد.

۵- حقوق بشر: مجموعه اساسی ترین و ابتدایی ترین حقوقی است که هر فرد به طور ذاتی، فطری و به صرف انسان بودن از آن برخوردار می شود. حقوق بشر ویژگی هایی دارد از قبیل جهانی بودن، غیرقابل سلب، غیرقابل انتقال، بدون تبعیض و... از این رو به تمام افراد در هر جایی از جهان تعلق دارد و هیچ کس را نمی توان به صرف منطقه جغرافیایی که در آن زندگی می کند از حقوق بشر محروم کرد. همه افراد فارغ از عواملی چون نژاد، ملیت، جنسیت، دین و... در برخورداری از این حقوق یکسان اند.

۶- حقوق عمومی(عامه): شاخه هایی از حقوق داخلی که در بردارنده روابط دولت با افراد جامعه است حقوق عمومی نامیده می شود. در حقیقت حقوق عمومی به دنبال قانونمند کردن دولت و توزیع خردمندانه قدرت بین نهادهای مختلف دولتی است تا رفتارهای نهادها و مقامات دولتی در چهارچوب قانون انجام شود. حقوق شهروندی و حقوق بشر از زیر شاخه های حقوق عمومی هستند. در مقابل حقوق عمومی؛ حقوق خصوصی قرار دارد که از قدیمی ترین شاخه های حقوق است و به بررسی روابط خصوصی افراد با یکدیگر می پردازد.

ب) اهداف: مهم ترین اهداف حقوق شهروندی را می توان در موارد زیر خلاصه نمود:

۱- هدف عمده و اصلی: تامین سعادت شهروندان و مدیران شهری از طریق ایجاد محیط شهری مناسب،

هدفمند و یکپارچه که بر اساس قوانین الهی باشد هدف اصلی حقوق شهروندی است.

۲- سایر اهداف: عبارتند از گسترش توانایی های شهروندان، تقویت حس تعلق اجتماعی، تقویت اعتماد به

نظام مدیریت شهری، ایجاد عدالت در برخورداری از فرصت ها و امکانات، یکپارچه سازی امور شهروندان، بهبود

شاخص های مثبت شهروندی، توسعه دانش، نگرش و مهارت های مثبت و سازنده شهروندان، تقویت ساختار

شهروندی، مشارکت شهروندان در بهبود امور شهری و روستایی، تقویت بینش زندگی جمعی و احترام به

نیازهای جمعی در مقابل فردگرایی، بستر سازی روابط هدفمند اجتماعی به منظور تثبیت حاکمیت و...